

ÎNCHEIERE

5 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” împotriva lui Ivan Ignat și Alexei Ignat, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, cu privire la constatarea nulității contractului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Ivan Ignat, s-a casat hotărârea din 1 decembrie 2017 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea s-a respins ca neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La 7 martie 2017 SRL „Trans Ager” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Ignat și Alexei Ignat, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat constatarea nulității contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. 3998 din 26 septembrie 2016, încheiat între Ivan Ignat și Alexei Ignat, aplicarea efectelor nulității prin repunerea părților pe poziția inițială și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că prin hotărârea Judecătoria Ialoveni din 16 iunie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, s-a dispus încasarea din contul lui Ivan Ignat în beneficiul SRL „Trans Ager” a sumei de 1 000 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 040 de lei.

La 2 august 2016, SRL „Trans Ager” s-a adresat la Judecătoria Ialoveni cu cerere privind eliberarea documentului executoriu, însă prin răspunsul din 4 august 2016, s-a refuzat eliberarea documentului executoriu pe motiv că dosarul este expedit la Curtea Supremă de Justiție.

În luna noiembrie 2016 SRL „Trans Ager” a obținut documentul executoriu, iar, prin cererea din 16 noiembrie 2016, adresată executorului judecătoresc, a solicitat intentarea procedurii de executare silită.

Societatea reclamantă a menționat că a aflat de la executorul judecătoresc că debitorul și-a înstrăinat imobilul în perioada când hotărîrea judecătorească era executorie, iar la Curtea Supremă de Justiție se examina recursul declarat de către acesta.

Cu referire la prevederile art. 221 alin. (1) din Codul civil, a indicat că în prezenta speță debitorul Ivan Ignat cunoștea că hotărîrea judecătorească de încasare este executorie și a încheiat cu o rudă de a sa contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. 3998 din 26 septembrie 2016, care poartă un caracter fictiv, urmărind scopul de eschivare de la achitarea datoriilor față de SRL „Trans Ager”.

Prin urmare, a invocat că contractul încheiat între Ignat Ivan și Ignat Alexei este lovit de nulitate absolută, or, în prezenta speță, de fapt, s-a urmărit evitarea executării silite prin urmărirea bunuțului înstrăinat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 1 decembrie 2017, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Trans Ager”, s-a admis integral.

S-a recunoscut ca fiind nul contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață încheiat la 26 septembrie 2016 între Ivan Ignat și Alexei Ignat, autentificat de notarul public Galina Diaconu și înregistrat cu numărul 3998, cu repunerea părților în situația inițială.

S-a încasat în mod solidar de la Ivan Ignat și Alexei Ignat în beneficiul SRL „Trans Ager” taxa de stat în mărime de 270 de lei și cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 3 000 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Ivan Ignat și Alexei Ignat în beneficiul statului taxa de stat suplimentară în mărime de 778 lei.

La 28 decembrie 2017, Ivan Ignat a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Ivan Ignat.

S-a casat hotărîrea din 1 decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și s-a emis o nouă hotărîre, prin care:

Cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trans Ager” împotriva lui Ivan Ignat și Alexei Ignat, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, cu referire la circumstanțele cauzei, a concluzionat că pretenția SRL „Trans Ager” este lipsită de suport juridic, menționând că cauza de nulitate a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. 3998 din 26 septembrie 2016, nu a existat în momentul încheierii actului juridic.

Instanța a reținut că societatea reclamantă nu a demonstrat existența interesului său, care nu a putut fi realizat anume din motivul încheierii actului juridic, recunoscut de lege, în vigoare la momentul încheierii actului juridic, constatarea nulității căruia se cere.

La 21 august 2018 SRL „Trans Ager” a declarat recurs împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, fiind reiterate circumstanțele de fapt și de drept expuse în instanțele ierarhic inferioare de judecată, societatea recurentă a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept material și de drept procedural.

În sensul dat, a indicat că instanța de apel a nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, or instanța s-a referit la principiul forței obligatorii a contractului care are la bază teoria autonomiei de voință sau libertatea contractuală care presupune că contractul încheiat are forță obligatorie între părți și se impune cu aceeași forță și instanței de judecată.

Totodată, a menționat că instanța de apel nu a luat în considerare că Alexei Ignat pe parcursul examinării litigiului în prima instanță era plecat peste hotare, prin urmare nu putea să-și execute obligațiile asumate prin contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, fapt ce probează că contractul este unul fictiv.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că recursul împotriva deciziei 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat la 21 august 2018, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Trans Ager”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari